

projekt

UCHWAŁA NR

RADY GMINY DMOSIN

z dnia2016 r.

w sprawie: przyjęcia Programu Wspierania Rodziny

Gminy Dmosin na lata 2016-2018.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990r.o samorządzie gminnym /Dz U.2016, poz.446/ oraz art. 176 pkt.1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. , poz.575) Rada Gminy Dmosin uchwala co następuje:

§1. Przyjmuje się Program Wspierania Rodziny Gminy Dmosin na lata 2016-2018, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dmosin

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do Uchwały nr.

Rady Gminy Dmosin

z dnia.....

Gminny

program wspierania rodziny

w Gminie Dmosin

na lata 2016-2018

Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018, w gminie Dmosin opracowano w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575) w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną.

Dmosin 2016

Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

I. WSTĘP

Rodzina jest szczególnym środowiskiem, nieporównywalnym z innymi środowiskami życia, pracy czy zabawy. Dom rodzinny kojarzy nam się z atmosferą pełną miłości, zaufania, bezpieczeństwem oraz charakterystycznymi dla członków rodziny cechami takimi jak: osobiste zaangażowanie, prywatność, zażyłość, wspólny cel, poczucie obowiązku i odpowiedzialności za rodzinę. Rodzina towarzyszy człowiekowi od urodzenia przez całe życie. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem życia człowieka, naturalnym źródłem ład moralnego, który kształtuje się dzięki miłości i odpowiedzialności rodziców.

Jednak nie w każdym domu rodzina spełnia te wartości. Dla wielu ludzi dom kojarzy się z zagrożeniem, brakiem poczucia bezpieczeństwa, cierpieniem.

Trudno jest pogodzić się z faktem, że osoby którym dzieci ufają i kochają je, mogą się nad nimi znęcać psychicznie, fizycznie i mogą być wobec nich okrutne. Wiele osób wstydzi się komukolwiek powiedzieć co dzieje się w ich domach, czują się winne i wybierają milczenie, ponieważ boją się, że jeżeli opowiedzą komuś o tym co dzieje się w ich rodzinie zostaną ukarane. Takie zachowanie pogłębia bezsilność ofiary przemocy a zwiększa władze sprawcy.

Dzieci dorastające w domach, w których występuje przemoc cierpią nie tylko wtedy kiedy doznają przemocy bezpośrednio, również wtedy kiedy są świadkami przemocy dorosłych. Atmosfera w domu ma ogromne znaczenie dla prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania w późniejszym życiu.

Rodzina, w której występuje problem alkoholowy stanowi negatywny wpływ na rozwój dziecka. Dom rodzinny, w którym panuje alkoholizm jest dla członków rodziny a szczególnie dla dziecka ogromną tragedią, nie ma w nim zrozumienia, nie można się w nim schronić przed przykrymi doświadczeniami. W takim domu nieporozumienia i awantury, które występują bardzo często naruszają równowagę domowników żyją oni w ciągłym lęku i napięciu. Dzieci wychowujące się w rodzinach nadużywających alkoholu, żyją z poczuciem zagrożenia, cierpią i uczą się złych sposobów postępowania, które utrudniają im życie, przystosowują się do nienormalnego i zagrażającego środowiska rodzinnego wchłaniając w

siebie tą niemoralną sytuację. Dzieci najczęściej nie mają kontroli nad własnym życiem, nie ufają ludziom, mają niskie poczucie własnej wartości, żyją w ciągłej niepewności. Najbardziej powszechnym doznaniem dzieci alkoholików jest poczucie wstydu za sytuację w domu, za pijących rodziców, mogą być pozbawione wsparcia emocjonalnego, uczą się negatywnych sposobów radzenia sobie z problemami, brakuje im stałego systemu wartości, norm i celów, zaczynają izolować się społecznie.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych i przedstawicieli innych instytucji, które mają kontakt z rodziną oraz podejmowania działań na rzecz rodziny w oparciu o sprecyzowany plan działania.

Praca z rodziną przedstawicieli służb społecznych powinna być połączona ze wsparciem ze strony środowiska, w tym również bliższych i dalszych krewnych oraz aktywnością własną ze strony rodziny. Ponadto praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompetentną i obiektywną oraz podejmowana możliwie jak najwcześniej.

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny wieloproblemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować rodzinę w pełnieniu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej, należy ją wspierać i wspomagać tak aby przywrócić prawidłowe funkcjonowanie.

Zawarte w niniejszym programie propozycje pomocowe wspierają rodzinę w prawidłowym wypełnianiu funkcji. Założeniem Programu jest wspieranie rodziny naturalnej już na etapie gdy problemy się zaczynają oraz eliminowanie takich sytuacji kiedy dziecko musi opuścić rodzinę.

II. UWARUNKOWANIA PRAWNE

Realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych :

- 1) Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2016 r, poz.446) ,
- 2) Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. 2016 r. , poz. 575) ,
- 3) Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U z 2015 r., poz. 163) ,

- 6) Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r. , poz. 1390 ze zmianami),
- 7) Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 224) ,
- 8) Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2016r. , poz. 487),

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE DMOSIN

Rodziny z trudnościami opiekuńczo- wychowawczymi są klientami pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi sytemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Gmina Dmosin jest gminą typowo rolniczą. Zamieszkuje w niej 4 529 osób, w tym 2 223 mężczyzn i 2 306 kobiet. Na koniec roku 2015 było 187 osób bezrobotnych, w tym tylko 25 osób z prawem do zasiłku. W roku 2015 z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej skorzystało 227 osób ze 162 rodzin, z czego 66 stanowią rodziny z dziećmi, co stanowi 41%.

Tabela: Rodziny objęte pomocą GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie w 2015 r.

	liczba dzieci w rodzinie						
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci	7 i więcej dzieci
liczba rodzin	23	23	13	5	1	0	1

Problemy społeczne w Gminie Dmosin rozwiązuje przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy współpracy z Urzędem Gminy, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, placówkami oświatowymi, Zakładami Opieki Zdrowotnej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Powiatowym Urzędem Pracy, organizacjami pozarządowymi. Ośrodek Pomocy zatrudnia dwóch pracowników socjalnych pracujących w terenie.

Uwzględniając przyczyny pomocy, najczęstszym powodem udzielania pomocy osobom i rodzinom w ostatnich latach było bezrobocie. Kolejne grupy dyspanseryjne, to: bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, alkoholizm członka rodziny, niepełnosprawność. W wielu wymienionych wyżej przypadkach w jednej rodzinie występowało jednocześnie kilka dysfunkcji.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dmosinie w ramach pracy socjalnej udziela swoim klientom pomocy w realizacji podstawowych funkcji rodziny i wspiera w wypełnianiu zadań wychowawczych mając zawsze na względzie dobro dzieci. Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną w pieczy zastępczej. Praca z wybraną rodziną jest prowadzona do momentu osiągnięcia przez tę rodzinę stabilizacji życiowej umożliwiającej podstawowe wypełnianie obowiązków wobec małoletnich dzieci. W momencie gdy pomoc instytucjonalna w danym środowisku rodzinnym nie daje zadowalających efektów decyzją sądu dziecko umieszczane jest w pieczy zastępczej, powiat koordynuje poszukiwania dla dziecka form pieczy zastępczej, a Gmina Dmosin jest obowiązana pokrywać część kosztów na utrzymanie dziecka w tej pieczy.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,

- b. pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcyjność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a. dostarczanie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialno – bytowych.
- b. organizacja wypoczynku letniego z odpowiednim programem terapeutycznym dla dzieci z zagrożonych środowisk,
- c. nadzorowanie stanu zdrowia dzieci z rodzin mających trudności opiekuńczo – wychowawcze oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d. zapewnienie środków na pobyt w pieczy zastępczej.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a. umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź miejscu wskazanym przez rodzinę,
- b. umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy rodziny wspierającej, które przy wsparciu asystenta pomagają w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych,
- c. pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
- d. pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a. współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych,
- b. monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewygodnych wychowawczo, w których występują między innymi problemy przemocy, uzależnień, bezrobocia,

c. motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapia psychologiczna, terapia dla sprawców przemocy itp.

VI. HARMONOGRAM ZAPLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Cele szczegółowe	Działanie	Okres realizacji	realizator
Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych	diagnozowanie i analiza warunków życia oraz potrzeb rodzin przeżywających trudności	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS
	Diagnoza i analiza rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról rodzicielskich	2016-2018	GOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny
	Konsultacje i poradnictwo w zakresie rozwiązywania problemów opiekuńczo-wychowawczych, związanych z przemocą, uzależnieniami, aktywizacja zawodowa	2016-2018	GOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe
Zabezpieczenie potrzeb bytowych dziecka i rodziny	Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS, organizacje pozarządowe
	Pomoc w formie dożywiania	2016-2018	GOPS, placówki oświatowe
	Organizowanie wypoczynku z programem terapeutycznym dla dzieci z zagrożonych środowisk	2016-2018	Urząd Gminy, GKRPA, placówki oświatowe, placówki kultury, organizacje pozarządowe
	Zapewnienie środków na pobyt w pieczy zastępczej	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS, PCPR
Rozwijanie	umożliwienie rodzinom	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS

umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistyczne go poradnictwa i wsparcia	przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze korzystania z pomocy asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej		
	Pomoc w dostępie do konsultacji, specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego oraz prawnego	2016-2018	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, PCPR, placówki oświatowe, Zakłady Opieki Zdrowotnej, organizacje pozarządowe
Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących	współpraca wszystkich podmiotów zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie w celu wypracowania wspólnych działań ,	2016-2018	Wszystkie podmioty
	monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują między innymi problemy przemocy, uzależnień, bezrobocie,	2016-2018	GOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, Policja
	Zapewnienie pomocy w nauce i wyrównywaniu braków edukacyjnych dzieci	2016-2018	Placówki oświatowe, placówki kultury
	motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie	2016-2018	GOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, Policja

	terapii leczenia uzależnień, terapia psychologiczna, terapia dla sprawców przemocy itp.		
	Realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy w rodzinie itp.	2016-2018	GOPS, GKRPA, Zespół interdyscyplinarny, placówki oświatowe, Policja

VII. EFEKTY I REZULTATY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka
- zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo -wychowawczymi.
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej.
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych.
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wpierania rodziny.

VIII. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych,
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,

- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

IX. REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dmosinie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Gminy w Dmosinie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Brzezinach
- Organizacjami pozarządowymi.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- budżet państwa;
- budżet gminy;
- inne źródła finansowania.

Środki na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Źródła finansowania zadań określone są w uchwale budżetowej na rok 2016 :

Dział 852

Rozdział 85204 - rodziny wspierające, rodziny zastępcze – 5 940,00 zł

Rozdział 85219 – asystent rodziny § 4170 – 0 zł

Wydatki poniesione na realizację zadań w 2016 roku będą podstawą do określenia rzeczywistych kosztów i zaplanowania budżetu na lata 2017 – 2018.

Środki na realizację zadania będą ustalane corocznie Uchwałą Rady Gminy Dmosin.

XI. MONITOROWANIE

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016– 2018 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dmosinie, a funkcję koordynatora pełni kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej . Ośrodek co roku będzie przedstawiał Radzie Gminy informację z realizacji programu oraz sporządzał sprawozdania rzeczowo -finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywał ich Wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

- 1.Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z określeniem przyczyn oraz struktury tych rodzin.
- 2.Liczba dzieci objętych pomocą w formie dożywiania.
- 3.Liczba dzieci korzystających z wypoczynku letniego z programem terapeutycznym.
- 4.Liczba zatrudnionych asystentów rodziny.
5. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny i rodziny wspierającej.
6. Liczba rodzin doświadczających przemocy domowej.
8. Liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego.
9. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
10. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
11. Liczba dzieci powracających z systemu pieczy zastępczej do rodzin naturalnych.
12. Kwota wydatkowana na koszty utrzymanie dzieci w systemie pieczy zastępczej.
- 13.Kwota wydatkowana na koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
14. Wydatki poniesione na zatrudnienie asystenta rodziny.
- 15.Kwota wydatkowana na pomoc społeczną skierowaną do rodzin wychowujących dzieci, w formie posiłku w szkole.
- 16.Liczba osób uczestniczących w konferencjach, szkoleniach.

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji Programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco przez cały czas. Sprawozdanie z ewaluacji i monitoringu programu będzie sporządzany co roku. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Zebrane informacje będą wykorzystywane do planowanych działań profilaktycznych oraz do sporządzenia sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

U Z A S A D N I E N I E

Zgodnie z art. 176 pkt.1, art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. , poz.575.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny. Opracowany program obejmuje lata 2016 – 2018. Poprzedni program został opracowany i był realizowany na lata 2013 -2015.

Przyjęcie Programu Wspierania Rodziny Gminy Dmosin na lata 2016 -2018 przewiduje rozwój działań mających na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka, zapobieganie narastania kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego.

Zakłada się, iż realizacja programu w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.